

Geloof: Hoe de heiden tot bekering komt

2013-11-01

Esther van Beem

In zijn derde boek beschrijft theoloog Henk Vreekamp hoe de heidense Freyja wandelend door het bos tot geloof komt. Komt de gesecculariseerde westerling net zo gemakkelijk tot Christus?

Wat gelooft een christen nu eigenlijk? Kan hij zijn geloof onder woorden brengen? In Als Freyja zich laat zien gaat theoloog Henk Vreekamp de uitdaging aan het christelijk geloof uit te leggen aan een heiden.

Na Zwijgen bij volle maan en De tovenaer en de dominee is Als Freyja zich laat zien het derde deel van de trilogie waarin Vreekamp op zoek gaat naar sporen van het heidendom, het jodendom en het christendom op de Veluwe. Wie Vreekamp wel eens heeft ontmoet, of een boek van hem heeft gelezen, weet dat hij van wandelen houdt. Ook de jonge heidense vrouw Freyja wandelt. Zij is de hoofdpersoon van het boek en vernoemd naar de heidense godin en naamgeefster van de vrijdag. Vanaf de Grote Kerk in Epe wandelt Freyja via talloze oeroude paden naar de bossen bij Apeldoorn.

Wodan niet afgezworen

Tijdens haar wandeling wordt Freyja steeds vergezeld door telkens een andere gids. Joodse mannen, de twaalf leerlingen van Jezus, wandelen met haar mee en laten haar woord voor woord kennismaken met het christelijk geloof. Deze alpha-cursus van het christelijk geloof volgt de lijn van het se laessa creda, het kleine credo. Dit is een Angelsaksische vertaling van apostolische geloofsbelijdenis uit het jaar 1000. Vreekamp noemt deze belijdenis de code van het christendom. Tijdens de wandeling staat iedere dag een ander codewoord centraal.

De heidense Freyja laat zich niet gemakkelijk overhalen om te geloven en christen te worden. Keer op keer werpt ze de apostelen de moeilijkste vragen voor de voeten en uit ze twijfels over het christendom die je je maar al te goed kunt voorstellen. Het christendom is Freyja overigens niet geheel onbekend. Ze heeft vertelt Vreekamp al eerder over de Heiland gehoord in de Heliand, een oud Saksisch gedicht over Christus.

brug

Vreekamp probeert een brug te slaan tussen heidendom en christendom. Hij zweert de heidense goden Wodan en Donar niet af. Zij krijgen een plaatsje als zonen van de allerhoogste God, zo laat hij de apostel Andreas vertellen. Die plek zoon van God is weggelegd voor alle goden. Van de allerhoogste God hebben deze goden een taak gekregen en zijn zij op een plaats gesteld. Als de goden hun taak niet goed uitvoeren, vallen ze. Dan sterven ze net als mensen.

Onder al deze goden, die ook nog eens samen vergaderen, is Jezus een vice-koning (onderkoning). Hij is de hoogste in rang, de belangrijkste godenzoon en daarmee uniek als de Eniggeborene. Hij is de plaatsvervanger van God. Heel uitvoerig gaat Vreekamp in op de kruisiging. Dankzij de beeldende taal van Vreekamp zie je Jezus steunen en lijden aan het kruis. Op eens begrijp je Joden en de heidenen die zeggen: dit kan God niet zijn.

grote geheimen

Freyja reageert ongelovig: Is dit de Jezus die je ons heidenen wilt verkondigen? Een gestorven en begraven heiland? Het is Johannes die nu gids is. Hij zwijgt even. Blijkbaar omdat dit inderdaad een van de grote geheimen of juist moeilijkheden van het christendom is. Daarna wijst hij Freyja op de betekenis van de dood. Met Jezus sterven wij ook. Onze doop is een begrafenissen met Hem, en vervolgens onze opstanding met Hem.

Wat heeft Vreekamp nu gepoogd met zijn laatste boek in de reeks? Hij legt het christelijk geloof uit aan ongelovigen, heidenen in dit geval. Is deze uitleg ook genoeg? Wel voor Freyja, haar antwoord op het credo is amen. Maar ook voor post-christelijke mensen die vandaag ergens tussen atheïsme, moderniteit, mythe en nihilisme zweven? De ondertitel Code van het christendom zal aanspreken na de Da Vinci Code. De stijl boeit en het verhaal leest als een mythe. Maar de inhoud is taai.

goden Geld, Egoïsme, Seks en Macht

En wat betreft de goden Geld, Egoïsme, Seks en Macht, zijn dat ook zonen van de allerhoogste God? En als hun die eer toekomt, zal dat dan hun gelovigen aanzetten om ook in de allerhoogste God te gaan geloven? Waarschijnlijk wordt een heiden gemakkelijker christen dan een atheïst. Als dat waar is, is het jammer dat er maar weinig echte heidenen zijn.

Als Freyja zich laat zien. De code van het christendom

Henk Vreekamp. Uitg. Boeken-centrum, Zoetermeer 2013. 368 blz. 19,90

BOEKEN

01 november 2013, 10:47

aangepast 02 april 2015, 11:11

Gepubliceerd:

 nederlandsdagblad
CHRISTELIJK BETROKKEN

<https://www.nd.nl/nieuws/boeken/geloof-hoe-de-heiden-tot-bekering-komt.386721.lynkx>